

A KERESZTÉNYSÉG SZÜLETÉSE

1. A hellenizált Palesztina

- zsidók körében: messiásvárás
- Ószövetség: megjövendöli a messiás eljövetelét
- Irányzatok a zsidóságon belül: farizeusok – hagyományos szertartásokhoz ragaszkodnak
- Farizeusok: a zsinagógában hallgatták a rabbik magyarázatát
- Esszénusok: Kumran-vidéken, a magaslat barlangjaiban éltek – 50-es évek: Holt-tengeri tekercsek
- Esszénusok: új szövetség közössége – askétikus közösség, vagyonszegény, közös szegénység, a szeretet szolgálata

2. A hellenizált zsidó diaszpóra szerepe

- Hadrianus idejében: Bar Kochba (jelentése: csillag fia), a Római Birodalom ellen felkelt zsidó vezér. Kr.u. 131-ben kiűzte a rómaiakat Judeából, elfoglalta Jeruzsálemet is. A felkelést Julius Severus leverte, és 135-ben Bar Kochbát megölték.
- A felkelés után a zsidókat kitiltották Jeruzsálemből – a diaszpóra kezdete
- Alexandria: a legnagyobb zsidó közösség létrejött (több, mint százezres csoport)
- Diaszpóra zsidósága: egyistenhitű, de már nem ortodox
- Zsidó vallás: ismertté válik a hellenizált világban (Kr.e.: III. sz.Septuaginta)

3. Jézus Krisztus működése

- Messiásváró léghő: Keresztelő Szent János működése – Kumrán közelében, a Jordán folyó vizében keresztelt
- Heródes kivégeztette (Salomé – Heródes nevelt lánya-tánca)
- Jézus Krisztus: életéről az evangéliumok tudósítanak
- Márk, Máté, Lukács, Márk – az egyház hitelesnek ismerte el
- Jézus tanításai: hit Istenben, szeretet, egyenlőség, megbocsátás, üdvösség (bűnbocsánat) reménye
- Ostorozta: vagyonszerzés, kapzsiság, gyűlölet, erőszak
- Életével, földi működésével példát mutatott
- Pontius Pilatus – Júdea helytartója(Kr.u.: 26-36) – a zsidó főpapok kérésére keresztre feszíttette
- De: kereszthalála után a tanításai még népszerűbbek lettek – keresztények: feltámadását várják
- Péter vezetésével: Jeruzsálemben Jézus tanítványjaiból közösség alakult- később magukat keresztényeknek nevezték (Krisztus-követők)

4. A páli fordulat

- Saul – Tarsusban született – római polgár , a szüleitől farizeus nevelést kapott– majd: Saul, a keresztényüldözés elszánt hóhérsegédje, amikor fegyveresek élén haladt Damaszkusz felé bebörtönözni a megfeszített názáreti híveit. Ekkor történt meg az, hogy váratlanul leesett lováról. Történhetett valami, mert attól a pillanattól megváltozott. Ő lett Pál apostol, és az esemény „páli fordulat”-ként vonult be a történelembe. Társai senkit nem láttak, de ő találkozott valakivel. Ez a személy Jézus

Krisztus, akiért Pál a vértanúságot is vállalta. A feltámadásban való hit üldözőjéből a hit legelszántabb terjesztője lett.

- Pál működése következtében: az új vallás elfogadhatóvá vált
- Aki hisz Jézusban, üdvözülni – nincs közel a végítélet
- Jézus kereszthalálával megtörtént a megváltás
- Vagyonközösség helyett: szegények gyámolítása
- Megváltás: sem társadalmi osztályok, sem népek között nem tesz különbséget – mindenkire vonatkozik
- Zsidók: nem fogadták el Jézust
- Pál térítő útjai: keresztény közösségek létrejötte – legkorábbi közösségek: Kis-Ázsia, Egyiptom, Szíria- itt: Antiochia – először nevezték magukat a gyülekezet tagjai keresztényeknek

5. Az egyház kialakulása

- Kr. u.: II. sz. – gyülekezetek – elöljárók: püspökök
- Presbiterok: segítők – belőlük alakult ki a papság – elkülönültek a világiaktól: laikusok
- Diakónusok: szolgák
- Keresztény egyház felépítése: hierarchia (szent uralom)
- Szertartásrend: áldozás, úrvacsora, keresztelezés
- Provinciák püspökei: zsinatokat (összejövetelek) tartottak
- A terület legnagyobb városának (metropolisz) püspöke vált a tartományi egyház vezetőjévé (metropolita)
- III. század: a kereszténység rohamos elterjedése

Így került sor az Ószövetség lefordítására is, mely azért kapta a "Hebdomékonta", majd latinositva a "Septuaginta" nevet, mert állítólag Egyiptom uralkodója a 12 zsidó törzsből összesen 70 írástudót hívott országába, hogy a fordítás munkáját elvégezzék.

A 12 törzsből érkezett zsidó bölcsök kivívták az egyiptomiak csodálatát. Megérkezésük után néhány nappal az alexandriai könyvtár igazgatója, Demetriosz Phelereusz "kivitte őket hét stadionnyira a tengerbe nyúló és egy szigetre vezető töltésre, átment velük a sziget északi részébe, és bevezette őket egy tengerparti házba, ahol megfelelő csendben és magányosságban dolgozhattak. Azután felszólította őket, hogy fogjanak hozzá a munkához... Az öregek rendkívül nagy szorgalommal és lelkesedéssel hozzá is fogtak, hogy elkészítsék a pontos fordítást, s naponta a kilencedik óráig (= délután 3-ig) dolgoztak. Azután testi szükségleteikről is gondoskodtak, s ebben a tekintetben bőségesen rendelkezésükre állt minden szükséges élelmiszer... a király asztaláról. Minden reggel elmentek a királyi palotába, köszöntötték Ptolemaioszt, azután ugyanazon az úton visszatértek, a tengerben megmosták kezüket és megtisztulva hozzáfogtak a munkához. Mindent összevéve, a törvények leírása és fordítása 72 napig tartott. Akkor azon a helyen, ahol a fordítást elvégezték, Demetriosz összegyűjtötte mind a zsidókat, és a fordítók jelenlétében felolvasta munkájukat. A gyülekezet megéltette a fordítókat és megdicsérte Demetrioszt is a fordítás ötletéért... Azután megkérték, hogy adja át elmélyedésre elöljáróiknak is a könyvet, s valamennyien, a papok és a legöregebb fordítók, valamint a közösség elöljárói, kifejezték azt az óhajukat, hogy a fordítás, mivel ily pompásan sikerült, maradjon így és ne változtassanak rajta semmit."